

Temel İhtiyaçlar Çalışma Grubu

Toplantı Notları

Tarih & Yer	11 Haziran 2024, Çevrimiçi Toplantı
Toplantı Başkanı	Ahmet Ünver (UNHCR)
Notları Hazırlayan	Büşra Seray Düzyol (UNHCR)
Katılımcı Kurumlar	
ACTED, AHCSA, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, ASAM, Buca Belediyesi, Care International, Eksi 25 Derneği, EL-BİR, Elaf, GIZ, IFRC, IOM, Qatar Charity, SARD, Türk Kızılay, UNFPA, UNHCR, UNICEF, Violet Organisation, WFP, Yaşamak Sosyal Alan ve Dayanışma Derneği	
Toplantı Gündemi	
<ol style="list-style-type: none">1. Giriş & Tanıtımlar2. Eylem Noktalarının Gözden Geçirilmesi ve Duyurular3. Program Güncellemeleri<ul style="list-style-type: none">• Sektörler-arası Yaz Müdahale Planı (UNHCR)• Y-SUY program güncellemeleri (ASHB & Türk Kızılay)• Asgari harcama sepeti sunumu (Türk Kızılay & WFP)• Ortakların program güncellemeleri4. Temel İhtiyaçlar Sektörü Müdahale Kapasitesine Genel Bakış<ul style="list-style-type: none">• Sektör müdahale kapasitesine genel bakış5. Temel İhtiyaç Yardımından Geçim Olanaklarına Geçiş Tartışması<ul style="list-style-type: none">• Savunuculuk Notunun sunumu6. Diğer Konular	
Aksiyon Noktaları	
<ol style="list-style-type: none">1. WASH kitleri konusunda güncellemelerin paylaşılması2. Ortakların gelecek toplantı için öneri gündem maddelerini paylaşması	
İlgili Belgeler	
<ul style="list-style-type: none">• Temel İhtiyaçlar Sektörü Müdahale Kapasitesine Genel Bakış Özet Notu• Geçim Kaynaklarına Geçiş Özet Notu	
Eylem Noktalarının Gözden Geçirilmesi ve Duyurular	
<ul style="list-style-type: none">• Temel ihtiyaçlar desteklerinden geçim kaynaklarına geçiş sağlanmasında standardizasyon çalışmaları yapmak TİÇG'nin gündeminde olan bir konudur ve sektör olarak bazı çalışmalar yapılabileceği öngörülmektedir.• Bir önceki TİÇG toplantısı için planlanan WASH kitleri güncellemelerinin paylaşılması konusu bu toplantıda da sunulamadığından, bu konu özelinde hazırlanan slayt toplantı notlarıyla birlikte partnerlerle paylaşılacaktır.	
Program Güncellemeleri	
<u>Sektörler-arası Yaz Müdahale Planı</u> <ul style="list-style-type: none">➤ Yaz özelinde deneyimlenen yüksek sıcaklıklar, su kıtlığı, sudan kaynaklanan hastalıklar, yangın riski ve güneşten korunamama gibi risklere yönelik sektörler arası ihtiyaçlar tespit edilip bir rapor oluşturuldu.➤ Yapılan önceliklendirmenin sonucunda ilk öncelik resmi geçici yerleşim yerleri olarak belirlendi. Katlanabilen konteynırlar, ortak toplanma alanı eksik olan yerleşimler ve WASH şartları ya da elektriğe ulaşımın sınırlı olduğu bu bölgelerden başlayarak belirli standartların altında yaşayan bireyler düşünülerek rapor kapsamında	

su tedarikinin artırılması, hijyen kiti dağıtımlarının artırılması, gölgelendirme kitlerinin dağıtımı ve hanelere buzdolabı/soğutucuların dağıtılması gibi aktiviteler yaza müdahalede öncelikli aktiviteler olarak belirlendi.

- Bu bağlamda, geçici yerleşim yerlerinde yaşayan 650 bin bireye yardım sağlamak üzere sektörler toplamında 30,5 milyon Amerikan doları fon ihtiyacı tespit edildi ve fonlama eksikliği 25,8 milyon olarak not edildi.
- Raporun nihai hali ABC üyeleriyle ve fon için savunuculuk yapma amacıyla donörlerle önümüzdeki günlerde paylaşılacak. Yaza müdahale uygulamalarının Eylül ayının sonuna kadar sürmesi beklenmektedir.
- Detaylı bilgi için bkz. [ilgili slaytlar](#)

YSUY Güncellemeleri

- Türk Kızılay ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından KızılayKart altında yürütülen projeler hakkında genel bilgi ve YSUY programı hakkında güncellemeler paylaşıldı. 6 Şubat'ta gerçekleşen depremler sonrasında temel ihtiyaçlar sektörü altında Birlikte İyi Zamanı (BİZ) ve Önce Çocuklar başlıklı iki önemli KızılayKart projesi başlatıldı.
- Yabancılar Yönelik Sosyal Uyum Yardımları (YSUY) Programı, Avrupa Birliği tarafından fonlanan ve SUI IV ve T-SUI II programlarını kapsayan bir çatı sözleşmedir. SUI ve TSUI kapsamında Mayıs ayı itibarıyla başvuru yapan hane sayısı 710 bin, SUI kapsamında aylık yardım tutarı yaklaşık TRY 717 milyon ve toplam yararlanıcı sayısı yaklaşık 1.2 milyon kişidir. T-SUI kapsamında aylık yardım tutarı TRY 303 milyon ve toplam yararlanıcı sayısı yaklaşık 376 bin kişidir. 2024 yılında toplam 37.807 kart dağıtılmıştır. SUI ve TSUI projelerinin yararlanıcıları başta Gaziantep olmak üzere sınır illerinde yaşamaktadır. TSUIDan farkı olarak 32 bin yararlanıcı SUI altında takdir kotasına dahildir.
- SUI faydalanıcıları cinsiyet kırılımında kadınların %62 ile çoğunlukta olmasının nedeni kriterlerde yapılan değişiklikler olarak belirtilmiştir. TSUI kapsamında ağır engelli yararlanıcı oranı %4,4 olarak saptanmıştır ve aynı zamanda 60 yaş üstü yararlanıcıların oranı (%9) SUI programına göre daha yüksektir.
- Kamp içi gıda destek programı 2012 yılından beri iş hayatına yönlendirilemeyecek ve temel ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda olan kişilere sağlanan bir programdır. Geçici barınma merkezleri ve kamplarda kişi başı TRY 300 olarak 42 binden fazla yararlanıcıya sağlanmaktadır. Güncel olarak Ukrayna'dan gelen popülasyonla birlikte Elazığ GBM kullanıma açılmıştır.
- Detaylı bilgi için bkz. [ilgili slaytlar](#)

Asgari Harcama Sepeti

- Asgari harcama sepeti detayları, enflasyon oranı ve diğer ekonomik göstergeler toplantıda WFP tarafından paylaşıldı.
- Mayıs ayında enflasyon %32,19 oranında seyretmiştir ve yılsonu beklentisi %38'dir. Gıda endeksi geçen seneye göre %20 artış göstermiştir.
- Deprem bölgesine yönelik asgari harcama sepeti deprem bölgesinde yaşayan 13.5 milyon kişi baz alınan bir çalışma yürütülerek hesaplanmıştır ve hanehalkı büyüklüğü 5 kişi olarak belirlenmiştir. Mayıs ayı itibarıyla asgari harcama sepetini tutarı kişi başı TRY 2867 ve hane başı TRY 14.333'tür. Şubat 2023'te kişi başı asgari harcama sepeti TRY 1539 olarak hesaplanmıştır ve enflasyonla birlikte bu rakam Mayıs ayı itibarıyla 2 katına kadar yükselmiştir. Sepetin içeriğinde en yüksek paya sahip kalemler kira (%39) ve gıdadır (%35).
- Detaylı bilgi için bkz. [ilgili slaytlar](#)

Partnerlerin Program Güncellemeleri

- Toplantıya katılan kurumlar, yürütmekte oldukları ya da planladıkları programlar ile ilgili toplantıda bilgi paylaşmamıştır.

Temel İhtiyaçlar Sektörü Müdahale Kapasitesine Genel Bakış

- Müdahale kapasitesini tespit etmek üzere 3RP üzerinden fon çağrısında bulunan 24 partner ile iletişime geçildi ve 18 partner bu çalışma için geri bildirimde bulundu. Bu konu özelinde TİÇG tarafından hazırlanan özet nota [bu linkten](#) ulaşabilirsiniz.

- Türkiye bağlamında gözlemlenen yüksek enflasyon ve asgari harcama sepetinin artış göstermesi insanların temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesini zorlaştırdı ve desteklere olan talebi arttırdı. Diğer taraftan yeterli seviyede finansman olmaması 2024 yılında müdahale yürüten ve yürütecek olan bütün partnerleri etkiledi. Buna karşın partnerler bu zamana kadar gerek 3RP altında gerekse deprem müdahalesi kapsamında sağlanan finansman ile aktiviteler gerçekleştirmeye devam etmiştir ve kısmi bir ilerleme gözlemlenmiştir.
- Faydalanıcıların taleplerine bakıldığında temel ihtiyaçlar desteği, mesken rehabilitasyonu, kira ve nakit desteğine artan ihtiyaçlar gözlemlenmiştir. Nakit yardımında hedef gruplar ve faydalanıcılar esnek ve kısıtlamaları olmayan mekanizmalar üzerinden (çok amaçlı nakit temelli yardım, kısıtlamasız kupon desteği, vs.) nakit yardım almayı tercih etmişlerdir.
- Buna ek olarak, aktivite bazında, hijyen kitlerinin sürdürülebilirliği açısından tedarik 2024'te de devam etmesi gerektiği tespit edilmiştir. Geçim kaynaklarına geçiş konusunda 2024 yılının başında bilgilendirme oturumları gibi bazı aktiviteler yapılmış fakat fon eksikliği sebebiyle ilerleme durmuştur. Kurumsal destek alanında 2024 başında bazı belediyeler ve kamu kuruluşları destek almaya başlamıştır ve bu projeler 2025 sonlarına kadar devam edecek projeler olduğundan pozitif bir ivme kaydedilmiştir.
- Genel zorluklara bakıldığında finansman/fon eksikliği ve kurumların yönlendirme kapasitelerinin düşük olması gözlemlenmiştir. Gelecek adımlarda TİÇG altında aktif ve katılımcı şekilde bilgi paylaşımı yapılması, fon kısıtlamaları düşünüldüğünde donörlerle iletişimin odak noktasında olması, en hassas durumdaki bireylerin önceliklendirilmesi, mükerrerliğin önlenmesi ve geçim kaynaklarına geçiş aktivitelerine öncelik verilmesi öne çıkmıştır.
- Detaylı bilgi için bkz. [ilgili slaytlar](#)

Temel İhtiyaçlar Yardımından Geçim Olanaklarına Geçiş

- TİÇG tarafından temel ihtiyaçlar yardımı yararlanıcılarının geçim olanaklarına geçişi konulu bir özet not hazırlandı ve toplantıda sunuldu. Özet nota [bu linkten](#) ulaşabilirsiniz.
- Türkiye bağlamına bakıldığında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı altında mülteciler de istihdama erişebilmekte ve yardım ve yönlendirmelerden faydalanabilmektedir. Bu konu yine de hem ev sahibi toplum hem de mülteciler için zorlu bir konu olmaya devam etmektedir.
- Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi 7. Tur verilerine göre ankete katılanların (hem mülteci hem de ev sahibi toplum üyeleri) %28'i işsiz, %72'si çalışmaktadır (%59 kayıtsız ve %13 kayıtlı olmak üzere). Bu sayılar yüksek işsizlik ve kayıt dışı çalışmanın göstergesidir.
- Geçim kaynaklarına geçişi kolaylaştırmak için temel ihtiyaçlardaki destek boşluklarının doldurulması, standart bir geçiş ve kendi kendine yeterlilik yönlendirme paketinin geliştirilmesi, yönlendirme süreçlerini Services Advisor gibi platformların kullanımıyla kolaylaştırma gibi aktiviteler sonraki adımlar ve savunuculuk odak noktaları olarak belirlenmiştir.

Diğer Konular

- Bir sonraki TİÇG toplantısı ağustos ayında Ankara'da hibrit modalite ile düzenlenecektir. Gelecek toplantı için gündem maddesi önerisi olan ortaklar TİÇG ile iletişime geçebilir.
- Raporlama ile ilgili konularda partnerler Özgür Savaşcioğlu (savascio@unhcr.org) ile iletişime geçebilir.